

Bilag 1.

Bilag 14

Andre steder med produktion ved hjælp af kviksølv

Arbejdstilsynet har ikke egentlige databaser, som gør det muligt at søge på, hvilke produktionsmetoder der benyttes på danske virksomheder.

Arbejdstilsynet har ikke oplysninger om, at vitaminer er produceret eller har været produceret på samme måde andre steder end på Grindstedværket og BASF. Det elektrolyseanlæg, som anvendtes i B2-afdelingen på Grindstedværket, blev købt af Dansk Soyakagefabrik A/S, som havde anvendt anlægget til anden produktion.

Ved en gennemgang af årsberetningerne fra 1960'erne og 1970'erne ses det, at der på nogle virksomheder med produktion af vitaminer, manometre, termometre og lysstofrør samt på nogle virksomheder, hvor der var arbejde med justering af måleinstrumenter, med kviksølvmanometre under laboratorieforhold, og på nogle virksomheder med hhv. elektrolyseanlæg og alkalianlæg, blev foretaget målinger af kviksølv i urin og luft. På nogle af virksomhederne var der forhøjede kviksølvværdier i urin og luft, mens der på andre virksomheder ikke var problemer.

Der er således ikke på det foreliggende grundlag oplysninger om, at der er foregået en tilsvarende produktion på andre danske virksomheder. Imidlertid har der på forskellige andre danske virksomheder været anvendt kviksølv i produktionen, og Arbejdstilsynet har foretaget målinger i urin og luft, hvor der i nogle tilfælde er konstateret risiko for sundhedsskadelig kviksølveksponering. Nedenfor er oplistet kviksølvsmålingen på en række virksomheder i perioden 1949-1983.

Kviksølvmålinger i urin på medarbejdere på danske virksomheder i perioden 1949-1983

Tabellen over de målinger, som Arbejdstilsynet foretog i perioden 1949 til 1983 på medarbejdere i en række virksomheder, er opdelt i kolonner med samlet antal målinger på virksomheden, antal målinger over 100 henholdsvis 50 mikrogram kviksølv pr liter urin og perioden, som målingerne blev foretaget i.

Der er for hver virksomhed talt op, hvor mange af de udførte målinger der ligger over 100 mikrogram kviksølv pr liter urin. Værdien på 100 mikrogram kviksølv pr liter urin er valgt, da Arbejdstilsynet i perioden 1972 til 1988 brugte 100 mikrogram kviksølv pr liter urin som biologisk grænseværdi.

Endvidere er der for hver virksomhed talt op, hvor mange af de udførte målinger der ligger over 50 mikrogram kviksølv pr liter urin. Værdien på 50 mikrogram kviksølv pr liter urin, som er halvdelen af den førnævnte biologiske grænseværdi, er valgt for at indekserer belastningerne yderligere.

I 1988 nedsattes værdien til 80 mikrogram kviksølv pr liter urin. Arbejdstilsynet har i dag ikke en biologisk grænseværdi for kviksølv, men ved vurdering af evt. måleresultater skeles der til vurderingen i andre lande herunder USA, som har en biologisk værdi på 40 mikrogram kviksølv pr liter urin.

	Antal målinger	Antal målinger over 100 mikrogram kviksølv pr. liter urin	Antal målinger over 50 mikrogram kviksølv pr. liter urin	Måleperiode
A/S Tempress	10	1	3	09.05.62 – 11.06.76
Aalborg Sygehus	1	1	1	07.03.58
AEG	1	0	0	16.09.74
ASAE	1	0	0	08.15.49
Asmussen & Weber	1	0	0	21.11.74
ATLAS	7	0	0	14.03.80
Axcel Jann's	1	0	0	14.01.74
Bendixen Neon	1	0	0	17.08.79
Bentzen Neon	3	0	0	21.03.78
Bergsøe (Bersøe)	87	10	41	04.06.74 – 11.01.83
Bie & Berntsen	2	0	0	31.01.73
Bispebjerg hospital	1	1	1	03.12.52
Børnehavebørn	5	0	0	01.08.75
C.J.Boserup	3	0	0	07.05.76 – 28.01.77
Care	1	0	0	16.05.73
Centralsygehus, ikke nærmere oplysninger	2	0	0	28.05.73 - 29.06.73
Chloride, batterifabrik	2	1	2	18.07.74 - 07.01.75
Codanhus JB/NB	4	0	0	03.04.78
D.L.G	5	0	0	27.02.73
Dansk Neon	1	1	1	21.12.55
Den Kgl. Porcelæn	2	1	2	20.05.74
DFh Charlott.	1	0	0	05.03.74
DK Lab Udstyr	4	0	0	15.06.72
DK Rustaco	1	0	0	04.02.74
DK Sojakagefabrik	448	101	214	30.03.54 – 22.05.80
DOP. Island	16	0	0	02.09.73
DSB	1	0	0	09.10.73
DSB Elektroafdeling	18	0	0	28.04.78
Dyrup & Co	4	0	0	04.06.75
Elektroluma	29	2	11	08.02.77 – 10.10.80
ELSAM	68	1	5	15.01.65 – 01.12.78
Esbjerg kemi	68	25	37	29.07.60 – 16.01.81
Frederiksberg H	3	2	2	03.10.54 – 04.01.74
Frederiksborg H	8	0	5	23.12.59 – 06.02.60
Fritidshjems børn	5	0	0	01.08.75
Fuglebakken H.	1	0	0	27.10.69
General Motors	1	0	0	07.01.75
Gilleleje S & G	1	0	0	12.09.74
Gothergade elværk	1	0	0	09.09.80
Greenex A/S	1	0	0	06.03.75
Grindstedværket	715	439	554	19.12.62 – 28.03.80
Gym. Teo. Lab	12	0	0	30.11.77
H & B Exner	4	1	2	17.12.74
H Nielsen & Co	1	0	0	24.08.73
H.C.Ø.Værket	1	0	0	28.06.77
Harry Lhr	1	0	0	01.07.74
Hellesens	13	0	0	21.05.76 – 03.07.79
Helsingør Fjernvarme	11	0	0	24.11.78 – 21.12.78
Hjortebro skolen	1	0	0	16.09.74
Holbæk sygehus	1	0	0	24.09.73

I/S Amagerforbr.	5	0	0	25.10.73
Juveler	1	0	0	23.05.75
Jysk Glasteknik	1	0	1	03.07.64
K.A.S. Gentofte	1	0	0	01.02.74
Kamstrup	103	59	84	17.07.67 – 28.09.73
KAS Glostrup	1	0	0	28.09.73
Kbh Kommunehosp	2	0	0	23.01.74
Kbh lufthavsvæsen	8	0	0	20.02.79 – 23.02.79
Kbh Uni	3	0	0	14.03.73
Kemikal kontr.	1	0	0	13.01.76
Kemikontrl Lyngby	2	0	0	14.09.76 – 21.09.76
Knuthenborg park	4	0	0	04.06.75 – 13.05.77
Kolding sygehus	2	0	0	11.09.73 – 26.07.74
Kolonihuse ved Sojakage	10	0	0	27.10.75
Enkelt person	1	0	0	04.06.74
Købmand	1	0	0	03.10.59
Kølercentralen	1	0	0	11.02.75
Landsøko lab	4	0	0	18.06.76
LYAC	6	0	0	10.02.75 – 13.05.76
Navngivet læge	4	3	4	09.06.54
Maribo sygehus	5	0	0	26.05.75 – 04.11.75
Marmorilik	1	0	0	18.07.74
Max Sibbern	1	0	0	04.07.74
Med. Lab.	2	2	2	16.04.62 – 25.05.62
Mørkhøj Tandkl.	3	0	0	20.05.74
N. Foss Electric	28	1	0	04.05.73 – 03.09.80
N.K.T	6	0	0	12.09.74 – 20.02.75
Nordjysk neon	4	2	2	24.06.54 – 29.01.65
O Nielsen & Dehn	1	0	0	02.03.73
Odense Elværk	1	1	1	21.05.54
P. Hansen	1	0	0	19.03.57
P. Hansen Trykk.	1	0	0	17.06.76
P. S. Wodskou A/S	6	3	6	03.02.52
Paysal Uni.	1	0	0	07.01.75
Plantefys inst.	1	0	0	09.04.76
Politiken	2	0	0	27.01.65
Quade & Co.	4	0	0	22.02.73
Radiometer	40	0	0	19.02.76 – 02.12.77
Randers Sygehus	1	0	0	05.02.73
Reklametryk	1	0	0	04.06.74
Randers sygehus	1	0	0	05.12.73
RH 7703	1	0	0	17.01.73
RH A 8	1	0	1	16.01.53
RH G 4711	2	0	0	10.12.73
RH G. Pol	1	0	0	04.01.74
RH GN 7642	2	0	0	29.11.73 – 04.01.74
RH T 6	1	0	0	13.09.72
Rigsh. Afd. G3711	1	0	0	08.11.76
Rigsh Afd.4601	2	0	0	14.01.74 – 11.05.76
Rigsh Afd G4711	1	0	0	03.03.76
Rigsh Afd G4712	1	0	0	03.03.76
Rigsh G 2B	1	0	0	24.06.74
Rigshosp	1	0	0	13.08.73
Rigshosp 3084	1	0	0	26.04.73
Rigshosp G 4601	1	0	0	30.01.74

Rynkeby mosteri	1	0	0	24.09.74
Rsøgård	2	0	0	11.09.73
Rødovre tandpleje	1	0	0	28.05.76
Sadofoss kemi	1	0	0	04.01.80
SAS	9	0	1	05.10.71
SEAS	2	0	0	29.09.67
Siemens	2	0	1	15.03.72 – 16.05.72
Skoletandklinik	23	0	1	27.03.73 – 11.10.73
Stading dir.	1	0	0	03.01.80
Statsfrøkontrl.	2	0	0	26.02.75
Stevns foderstof	2	0	0	29.05.76
Struer Chem.lab	6	2	4	22.12.53
Stålrørsfabrik	18	1	5	09.07-74 – 16.01.75
Sukkerfabrik	7	0	0	26.04.73 – 11.05.73
Svanemølleværket	4	0	1	28.11.69
Svendborg sygehus	2	0	1	08.05.68 – 11.10.73
Syskolens tandklinik	4	0	0	18.06.76
Sønderborg sygehus	1	0	0	13.09.73
Tandklinik 5500	5	0	0	28.04.77
Tandklinik Esbjerg	2	0	0	13.05.74
Tandklinik	4	0	0	05.09.73
Tandlæge	8	1, overskrid fra 53	1	04.02.53 – 13.05.74
Tek. Inst.	2	0	0	13.08.73
Tempress	13	4	6	13.07.70 – 08.07.74
Uni med. Fys.	2	0	0	02.04.75
Vestegnens brandvæsen	6	0	0	11.03.76
Vestre skole	4	0	0	26.04.73 – 21.11.74
Vitrohm	20	4	12	12.12.74 – 10.10.77
Witrohm fab.	1	0	1	24.06.53
Ålborg amtssygehus	1	0	0	02.06.69
Ålborg Neon	1	0	0	02.03.69
Århus amtssygehus	19	0	2	01.02.64 – 17.07.70
Århus korn	1	1	1	07.05.62
Århus tekniske skole	4	1	1	07.05.80